

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 6.6.2012

Číslo: Ročník 22 (2012), Číslo 2

Sekce: Z knihovnických organizací

Název článku: Král čtenářů roku 2012

Autor: Božena Blažková

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20120223>

Král čtenářů roku 2012

Božena Blažková

Původně se článek jmenoval Čtenář roku východních Čech a byl věnován březnovému vyhlášení Čtenáře roku východních Čech. Od prvního jarního dne, kdy Regionální výbor SKIP O8 společně s Knihovnou města Hradce Králové slavnostně vyhlásil vítěze za kraj Královéhradecký a Pardubický, do vydání našeho zpravodaje uběhla spousta času a z regionálního vítěze se stal celostátní Král čtenářů, a tak bylo zapotřebí článek doplnit a upravit.

Řada knihoven oceňuje nejrůznějším způsobem své neaktivnější a dlouholeté čtenáře. V loňském roce vyhlásil Svaz knihovníků a informačních pracovníků poprvé celorepublikové vyhodnocení „nej čtenáře“. Pro osvěžení paměti si můžete nalistovat loňské letní číslo a znovu si přečíst článek K. Hubertové „Čtenář roku 2011“. V letošním roce se hlavním kritériem hodnocení „nej čtenáře“ stala čtenářská věrnost. Pro knihovníky to nebyl nejjednodušší úkol, zejména když si uvědomíme, kolikrát se v minulosti změnil výpůjční systém a registrace čtenářů. Museli si připravit i řadu kontrolních otázek, protože původní originální čtenářské průkazy se většinou nedochovaly.

Malé čtenářské slavnosti v Knihovně města Hradce Králové se kromě oceněných čtenářů, jejich rodinných příslušníků a knihovníků zúčastnili i vedoucí oddělení kultury a památkové péče Krajského úřadu Královéhradeckého kraje PhDr. Pavel Mertlík a pracovnice téhož oddělení Bc. Jaroslava Vydarená. Slavnostní odpoledne bylo zahájeno krátkou hudební znělkou v podání Petry Hákové. V úvodu seznámila předsedkyně RV SKIP O8 Bc. Kateřina Hubertová přítomné s organizací propagační ankety Čtenář roku, která je organizována v rámci Března – měsíce čtenářů. Zároveň poděkovala sponzorům celé akce - firmě Skanska, nakladatelství Triton a knihkupectví Kanzelsberger.

Nejprve byl vyhlášen a oceněn „služebně nejstarší“ aktivní čtenář hostitelské knihovny, tedy Knihovny města Hradce Králové. Knihovna vybírala z více než 50 přihlášených čtenářů a jako nejdéle aktivní čtenář byl vybrán pan Vladimír Macháček, který je čtenářem této knihovny od roku 1935. Přítomným ho představila paní Zuzana Rychterová, vedoucí pobočky Moravské Předměstí B – Médium, kterou pan Macháček pravidelně navštěvuje.

Aby ani čtenáři z řad dětí nepřišli zkrátka, ocenila hradecká knihovna i neaktivnější čtenáře svých dětských oddělení. A protože mottem Března - měsíce čtenářů byl slogan „Sladký život s knihovnou“, obdrželo 8 dětských vítězů kromě diplomů a knižních cen i sladkou odměnu v podobě sklenice medu. Ukázka dlouholetého čtenářství na straně jedné a nadšené čtenářské mládež na straně druhé dává společně knihovnám naději na další existenci. *V elektronické verzi zpravodaje se můžete dočíst i jména a charakteristiku jednotlivých oceněných dětských čtenářů.*

Do krajského kola Královéhradeckého kraje nominovaly kromě Knihovny města Hradce Králové své čtenáře ještě tyto 3 knihovny: Městská knihovna Vamberk, Knihovna městyse Velké Poříčí a Městská knihovna Rtyň v Podkrkonoší. Ve Vamberku oceňují svého „nej“ čtenáře již několik desítek let. Letošní oceněný čtenář, pan Vítězslav Hrabánek, je v knihovně evidován od roku 1970. Vamberecká knihovna ještě oceňovala nejstarší a nejpilnější čtenáře. Ve Velkém Poříčí nominovali paní Helenu Proudovou, která je pravidelnou čtenářkou knihovny od roku 1988. Nominací této aktivní čtenářky jí knihovna zároveň děkuje za věrnost, protože i když má možnost navštěvovat jiné a větší knihovny, zůstává své „malé“ knihovně věrná. Rtyňským čtenářem roku 2012 se stala paní Marie Ptáčková, která knihovnu navštěvuje od roku 1974. K četbě knih jí přivedl tatínek. V současné době je již v důchodu, a jak sama říká, „čtení si konečně užívá“ a jejím největším přáním je, aby jí sloužily oči a mohla ještě

hodně zajímavých knížek přečíst. Za Královéhradecký kraj se jasným vítězem stal čtenář Knihovny města Hradce Králové pan Vladimír Macháček.

Do krajského kola Pardubického kraje nominovali své čtenáře knihovny v Litomyšli, Jevíčku a Jaroměřicích. Přítomna byla paní Olga Zacharová z Jaroměřic, která se stala vítězkou Pardubického kraje. Paní Zacharová navštěvuje knihovnu od svých deseti let a nepřestává číst ani ve svých 86 letech. Je stále aktivní a účastní se kulturního a společenského života v obci. Nejen četbou, ale i neutuchajícím zájmem o veškeré dění si udržuje životní rozhled a vitalitu. Literární znalosti a lásku k lidem zúročila paní Zacharová i během svého šestiletého působení v místní knihovně. Své vyznání knížkám vyjádřila následovně: „Knižka je kultura a vzdělání. Dává nám svoji krásu, provede nás po světě a dělá nám radost.“

Absolutním vítězem regionu O8 se stal pan Vladimír Macháček, který byl zároveň nominován do celorepublikového finále, jehož vyhlášení proběhlo jako součást slavnostního večera Magnesia Litera 2012. Tento věrný čtenář hradecké knihovny začínal na pobočce v Kuklenách, kde jako dítě bydlel. Ke čtení a do knihovny ho v 6 letech přivedl jeho o 16 let starší bratr. Velkým čtenářem byl i jeho otec. Dle slov knihovnice paní Zuzany Rychterové patří pan Macháček k nejspolehlivějším čtenářům, nikdy nemívá upomínky a pravidelně každý měsíc knihovnu 2x až 3x navštíví. Velmi rád čte literaturu faktu, cestopisy a špionážní romány. Mezi oblíbené autory patří Zdeněk Šmíd, Ota Ulč a John Le Carré.

Krásné slavnostní odpoledne, které oslavovalo čtenáře, zakončila krátká hudební produkce, po které následoval raut spojený s neformální diskusí přítomných.

Pokud jste si někdo ještě nestihl spočítat, kolik je našemu Králi čtenářů let, máte ještě jednu šanci. Čtenářem se stal v roce 1935 a v té době mu bylo 6 let. Narodil se tedy v roce 1929, takže mu v letošním roce je 83 let. U matematiky můžeme ještě chvíli zůstat – kolikrát se stal pan Macháček Králem čtenářů? Správná odpověď zní: 4x. Nevěříte? Tak počítejte se mnou – je králem čtenářů Knihovny města Hradce Králové, Královéhradeckého kraje, regionu O8 a zvítězil i v republikovém finále.

Mnozí z nás pečlivě sledovali přímý přenos slavnostního večera vyhlášení cen Magnesie Litery 2012, protože jsme věděli, že v závěru pořadu bude jmenován pan Vladimír Macháček Králem čtenářů. Následně bylo jeho úkolem vylosovat ze zaslaných anketních lístků ty, jejichž autoři obdrží knižní odměnu. Prvním vylovaným byl shodou okolností také zástupce z našeho kraje - pan Nypl ze Staré Paky. Je jen škoda, že u přímého přenosu je vždycky problém s časem, a tak se pan Macháček nemohl na otázky paní Ani Geislerové rozprávět tak pěkně, jako na naše otázky v rámci slavnostního odpoledne v Knihovně města Hradce Králové.

Domluvila jsem se tedy s paní Zuzanou Rychterovou a ještě jednou jsem se s panem Macháčkem sešla, a to přímo na „jeho“ pobočce Moravské Předměstí B – Médium. I když jsem přišla včas, pan Macháček už na mne čekal a před sebou měl plnou tašku knih a časopisů, které vybral nejen pro sebe, ale tradičně i pro svoji paní. Přidala jsem k tomu knižní dárek z naší knihovny a měla jsem trochu obavy, jak to všechno náš Král čtenářů dopraví domů. S úsměvem mi odpověděl, že to není problém, protože je přece na kole. Pan Macháček krásně vypráví a já jsem se znovu do jeho řeči zaposlouchala, že jsem si občas zapoměla dělat poznámky.

A tak se místo klasického rozhovoru pokusím alespoň reprodukovat jeho zájmy a hlavně dojmy z Prahy a z natáčení. Jak jsem zjistila už v předcházejícím rozhovoru, pan Macháček pochází ze čtenářské rodiny a ke čtení vedl i své dvě dcery a tři vnoučata. Dva starší studují na střední a na vysoké škole a nejmladší, sedmiletý Adámek je žákem první třídy a neustále dědečka překvapuje dotazy a zájmem o vše kolem nás. Sám uměl číst dříve, než šel do školy, a čtení považuje za svoji „drogu“. Za války pracoval ve známém hradeckém knihkupectví pana Píši. Maturoval s vyznamenáním na obchodní akademii a dostal možnost získat státní stipendium na vysokoškolská studia. Vzhledem k péči o starší rodiče příležitost nevyužil a celý život pak pracoval v podniku Chemontáž, který se později přejmenoval na Montas. Díky komunikaci s vnoučaty mu nejsou cizí ani moderní komunikační média. Zvládá nejen počítač, ale např. i Facebook.

V Praze prý bylo, jak se říká, blaze. Byl pozván společně s manželkou a knihovnický doprovod tvořila předsedkyně Regionálního výboru SKIP O8 paní Kateřina Hubertová a v Praze se k nim ještě připojil tajemník SKIPu pan Roman Giebisch. Pan Macháček si nejvíce pochvaloval, že měl možnost seznámit se s tím, jak se pracuje se scénářem a jak vzniká přímý přenos. Liboval si, že kromě přímého přenosu se mohl zúčastnit i celé generálky. Částečně seděl v hledišti a od poloviny pak čekal v zákulisí na svoje vystoupení. Z osobností ho kromě Ani Geislerové a režiséra Havlíčka ještě zaujala Marta Isoová, Arnošt Goldflam a Zdeněk Svěrák. Po tradičním společenském rautu ještě následovala pěší procházka večerní Prahou k místu ubytování. I to prý byl zážitek,

protože nocleh byl zajištěn v Národní knihovně. Noční cesta starobylym Klementinem do čtvrtého poschodí byla prý také nezapomenutelná.

K dalším zaznamenáníhodným zážitkům patří natočení rozhovoru v rozhlase a pozvání hejtmana Královéhradeckého kraje Bc. Lubomíra France, který si ve svém jistě velmi nabitém programu udělal čas a panu Macháčkovi srdečně k udělenému čestnému titulu Král čtenářů pogrataloval.

Z kultivovaného projevu pana Macháčka je vidět, že si duševní svěžest udržuje nejen čtením, ale i celkovým aktivním zájmem o kulturní a společenské dění. Obdivuhodnou tělesnou kondici má prý díky pravidelné jízdě na kole a plavání. Jeho přáním je dožít se alespoň 86 let, jako jeho starší bratr. Já mu však přeji, aby zůstal stejně fit jako dosud a překonal i tu devadesátku, které se dožil jeho otec.

Redakční rada prosí všechny knihovny, které ve svém regionu pravidelně oceňují čtenáře, o krátkou zprávičku. Rádi bychom zpracovali článek na téma: Jak oceňovat čtenáře. Zajímají nás také různá netradiční setkání se čtenáři (nad bábovkou, setkání nejstarších čtenářů knihovny apod.).

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz